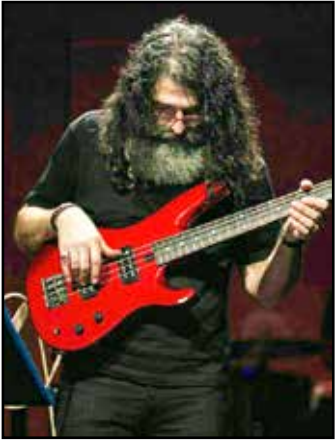


تعطیلی موسیقی و آزادی
لغو کنسرت‌های راک



در حالی که فستیوال «موسیقی و آزادی» از ۱۸ آذر ماه آغاز و شهریار مسرور نیز روی صحنه رفته بود، طبق اعلام روابط عمومی مجموعه فرهنگی هنری بسرج آزادی تمامی اجراهای این جشنواره و کنسرت‌های راک در مجموعه آزادی لغو شد.

از جمله گروه «دگردیس» که بسیاری انتظار کنسرتش را می کشیدند اما به علت بدرفتاری برخی گروه‌ها برنامه آنها لغو شد. با توجه به اعلام قبلی «فرشاد رضانی» سرپرست گروه دگردیس، گروهش در تاریخ ۲۰ آذر ماه در برج آزادی در قالب فستیوال «موسیقی و آزادی» قرار بود روی سن برود اما ۲۴ ساعت مانده به برگزاری آن لغو شد. البته تاروز ۱۹ آذر نیز فروش بلیت‌های این کنسرت در سایت آغاز نشده بود و همین مساله احتمال لغو کنسرت این گروه را در اذهان تقویت کرد. تا اینکه فرشاد رضانی خبر لغو کنسرت خود را تایید کرده و گفت: «کنسرت گروه‌های هومن اژدری، باذن‌نگ و کانال هم با وجود آغاز پروسه فروش بلیط اجراهایشان تا اطلاع ثانوی لغو شده است.»

او با اشاره به لغو کنسرت گروهش با وجود اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: «دود رفتار ناشایست هواداران برخی از گروه‌هایی که پیش از این در سالن کنسرت آزادی برنامه داشته‌اند به چشم گروه‌های راک رفته است.»

فستیوال «موسیقی و آزادی» تنها توانست شاهد برگزاری اجرای دو گروه باشد؛ شهریار مسرور و مدار. ضمن اینکه ۱۴ گروه باقی مانده روی صحنه نرفتند.

ساقه خشک بهار ۲

بر اساس ردیف عبداللّٰه دوامی



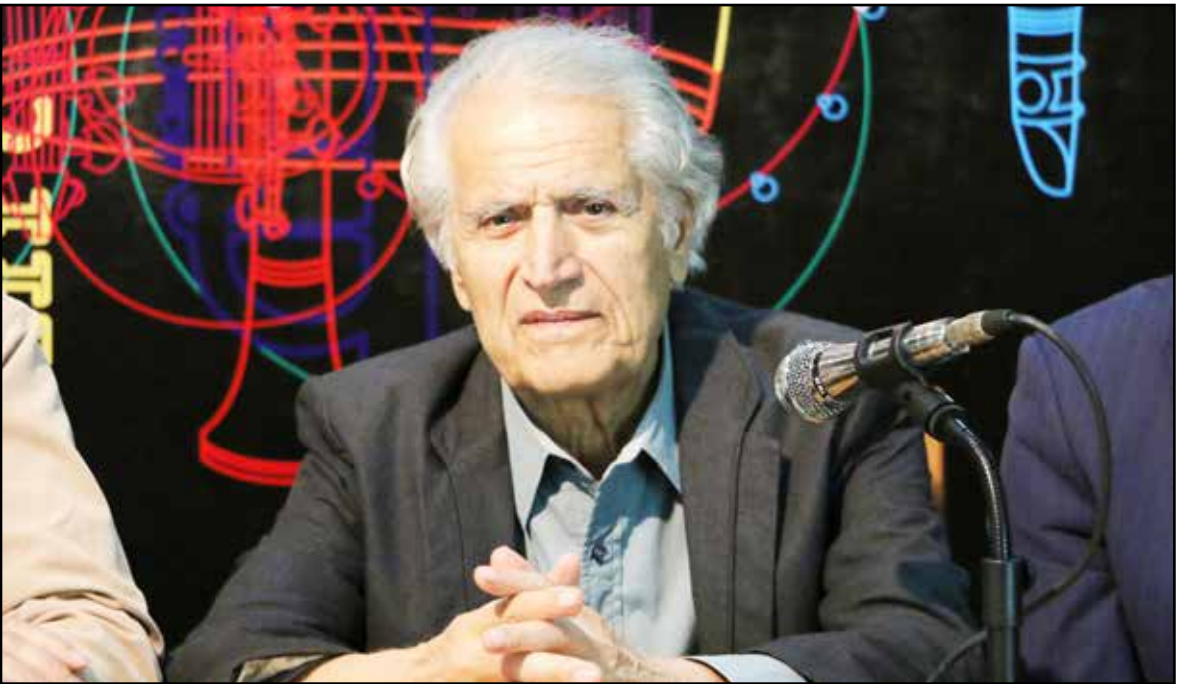
تار و آواز: سیاوش ایمانی تمبک: سینا خشک‌بیجاری

نشر: موسسه فرهنگی هنری ماهور

درباره این اثر، به قلم سیاوش ایمانی می خوانیم: «هدف از انتخاب این کارگان جدای اهمیت و غنای موسیقایی‌اش، نبود نمونه اجرایی-منتشر شده برای ساز تار بود. ترجمه این ردیف براساس کتاب ردیف آوازی و تصنیف‌های قدیمی به روایت استاد عبدالله دوامی، گردآوری استاد فرامرز پایور به زبان تار به مثابه تجربه‌ای چالش برانگیز بود، چرا که در طول زمان از انتشار سی‌دی قبلی (ساقی خشک بهار ۱) تا امروز تغییراتی در نحوه اجرا (به کارگیری شیوه‌های گوناگون در بستر کلی هنر تارنوازی در بیان آواز، تحریرها، تزیین‌ها اجرایی ریز و...) صورت گرفته است. باز اجرایی یک متن مقرر از پیش موجود موسیقایی (در این جا ردیف) این امسکان را فراهم می کند تا مجری با واکاوی اثری بر جسته، فارغ از ساختار به زیبایی شناسی متن توجه نماید و حاصل را به چیزی از جنس هنر تبدیل کند. در این راه حتی ممکن است تحولی در کارگانی اجرایی ساز تخصصی شکل بگیرد.»

درباب سخنرانی های افراد نامر تبط با موسیقی و فرهنگ در اختتامیه جشنواره گروه نوازی فارس

میهمان ناخوانده، نه صاحب مجلس



احمد پژمان

جشنواره موسیقی فارس از نجیب ترین و شریف ترین جشنواره‌های استانی‌ست که در سراسر کشور برگزار می شود. به همت جوانان همان منطقه و با پول و سرمایه بخش خصوصی که به عشق موسیقی و اعتلای فرهنگ پا به میدان گذاشته‌اند. تا جایی که

هزار توی شنیدار

مروری بر کتاب «ساختار ملودی در موسیقی ایرانی» نوشته محمدرضا آزاده‌فر

ملودی؛ عنصر مغفول

آزوبین صداقت کیش

هنگامی که صحبت از نغمه‌ها و رابطه‌شان با یکدیگر به میان می آید، خودبه‌خود ذهن به طرف رابطه انتزاعی نغمات، یعنی ساختارهایی مثل گام و مقام و... کشیده می‌شود، مخصوصا در موسیقی ایرانی که بحث در مورد فواصل و مقام‌ها و... اصلی‌ترین بخش کار نظری در مورد موسیقی را تشکیل می‌داده (و تا حدودی هنوز هم می‌دهد) و به حد وفور و شاید بیش از حد نیاز درباره آن بحث و جدل شده است. اما یک نوع دیگر رابطه نغمه‌های موسیقی وجود دارد که کم‌تر کسی برای مطالعه تئوریک به سراغش رفته است؛ ملودی.

مطالعات موسیقی شناسانه یا تئوری‌های

آموزشی درباره ملودی آنقدر کم است که گویی موسیقی‌شناس‌ها و نظریه‌پردازها (نه فقط در ایران بلکه در همه جای دنیا) این عنصر اصلی موسیقی را یکسره به ذوق موسیقی‌دانان واگذار کرده‌اند.

«ساختار ملودی در موسیقی ایرانی» کتاب تازه «محمدرضا آزاده‌فر» موسیقی‌شناس ایرانی درست همین زاویه مغفول مانده را نشانه گرفته است.

او که پیش از این کتاب هم کتاب «مبانی آفرینش ملودی در آهنگسازی» را تألیف کرده بود اکنون به‌طور مستقیم به سراغ موسیقی ایرانی رفته و کاری را که پیش‌تر مقدماتش را در چند مقاله فراهم کرده بود، به‌طور نسبی تکمیل کرده است.

او در ۹ فصل تلاش کرده مسائل

مربوط به ملودی را از لحاظ تکنیکی و «انسانی» (اصطلاحی برای بعضی مسائل غیرموسیقایی مربوط به ملودی) بررسی کند و از یک طرف ابزاری برای درک و تحلیل ملودی به دست دهد و از طرف دیگر هم شاید پلکانی شود برای آموزش‌پذیر کردن آفرینش ملودی که گوهر اصلی موسیقی ایرانی شمرده می‌شود.

در سرتاسر کتاب این دید دوگانه به چشم می‌خورد. مولف تا پایان یک گوشه چشم به تجزیه و تحلیل موسیقی‌شناسانه دارد و یک گوشه چشم به نوعی راه و روش آموزش. باین‌همه، همان‌طور که انتظارش به دلیل مشکلات مربوط به قاعده‌مند کردن ملودی (به عنوان ذوقی‌ترین عنصر موسیقایی) می‌رود و نه نگاه موسیقی‌شناسانه‌سنگین‌تر

و متشکل از بهترین‌های موسیقی‌های ایران بود.

تنها چیزی که شیرینی جشنواره را در کام همه تلخ کرد همان بود که خصوصی به دوستان گفتم و اینک ناگزیر و موظف هستم به آشکارا گفتن‌اش. از میان سیاسیونی که در شب اختتامیه سخنرانی کردند و برای جماعتی که خود همه موسیقی‌شناسانی حرفه‌ای بودند درباره مطالب پیش‌یا افتاده موسیقی توضیح‌واضحات دادند، چند نفر در برگزاری این جشنواره حضور مستقیم و موثر داشته‌اند؟ چند نفر نفوذ اداری‌شان را برای برگزاری بهتر این جشنواره به‌کار گرفته‌اند؟ چند نفر اصلاً می‌دانستند که چنین جشنواره‌ای در جریان بوده‌است؟

بدیهی‌ست اگر بنا باشد کسی در چنین جمعی سخن براند، یا باید از سیاست‌گذاران فرهنگی باشد یا از هنرمندان. سخنرانی اشخاص غیر مرتبط با فرهنگ و موسیقی هر چه‌قدر هم که محترم باشند در چنین مجلسی منطقی به‌نظر نمی‌رسد.

بیرون نشستن و تماشا کردن و بعدی مقدمه و سرزده از راه رسیدن و مجلسی را که دیگرانی زحمت‌اش را کشیده‌اند از آن خود کردن زیننده هیچ سیاستمدار اخلاق‌مندی

بیرون نشستن و تماشا کردن و بعدی مقدمه و سرزده از راه رسیدن و مجلسی را که دیگرانی زحمت‌اش را کشیده‌اند از آن خود کردن زیننده هیچ سیاستمدار اخلاق‌مندی نیست. هر چند سخنرانی‌هایشان اسباب چندین عکس یادگاری رافراهم کرد که لایدر رافراهم کرد که لایدر انتصابات و انتخابات بعدی به‌کار خواهد آمد

نیست. به این عزیزان که ناگهان و به واسطه موفقیت و فراگیر شدن این رویداد هنری علاقمند به موسیقی شدند و قدم‌رنجه کردند و سخنرانی‌هایشان اسباب چندین عکس یادگاری رافراهم کرد که لایدر در انتصابات و انتخابات بعدی به‌کار خواهد آمد عرض می‌کنم:

«خوش آمدید اما خاطر جمع‌اید که مجلس را درست آمده‌اید؟ اگر به چنین مجالسی علاقمند هستید زهی افتخار، فقط در برگزاری‌شان هم کمی کمک بفرمایید تا شما را هم بشود صاحب‌مجلس تلقی کرد و نه مهمانان ناخوانده.»

نکرده‌است.

این کتاب بخشی از راهبرد کلی آزاده‌فر برای مطالعه موسیقی ایرانی‌است، بخشی از یک پازل در حال تکمیل. نخست مولفه ریتم با کتاب «ساختار ریتمیک موسیقی ایرانی» (به انگلیسی)، در این میان چند مقاله که می‌شود نگاه بر چند کوتاه‌او به‌فرم تلقی‌شان کرد و حالا هم مولفه ملودی، یک نقشه‌راه همه‌جانبه.

همه قسمت‌های این نقشه‌راه هنوز به یک اندازه تکمیل نشده و به یک اندازه عمیق و پرداخته نیست. بخش‌هایی که پیش‌تر در مقالات متولد شده و در یک فرآیند تدریجی صیقل خورده طبیعتاً عمق و دقت بیشتری دارد (مثل فصل ۲) و بقیه هنوز کمی خام به نظر می‌رسد. از جمله تحلیل‌روش کار ملودی پردازان ایرانی که نیاز به تأمل و بردباری بیشتری برای انتخاب نمونه‌ها، توضیح ویژگی‌ها و... لازم داشته اما با نوعی تعجیل از دست‌یابی به حداکثر کیفیت و سودمندی بازمانده است.



است. آغازگاه‌های تحلیل را در ۴ فصل نخست، امکانات ارزیابی را در فصل ۵-۶، بعضی امکانات آموزشی را در فصل ۶-۷ و در نهایت آزمایش محدود روش‌هایی که در کتاب توسعه داده‌شده را در چند تحلیل مصداقی فصل ۹ می‌توان یافت گرچه خود مولف باین عنوان آنها را از یکدیگر جدا



در عرصه جهانی نیز مقبول است و البته مشخص سازد اساتید ما تا چه اندازه در توانمندسازی هنرجویان در ابعاد جهانی نقش داشته‌اند. مساله‌ای که در این دوره نادیده گرفته شده و تمامی مراحل داوری توسط اساتید داخل کشور مان بر گزار خواهد شد. پر واضح است که همیشه در بحث داوری در جشنواره‌ها حرف و حدیث‌های شبهه‌ناک پیش می‌آید و این مختص وضعیت کشور ما هم نیست و نیاز به گفتن ندارد که اساتید و مدرسین سرآمد پیانوی ایرانی همانند همکاران خارجی خود در آموزش تبحر دارند اما برای جشنواره‌ای که در دومین سال برگزاری از رویکرد اولیه دور شده است جای حرف و حدیث را باز می‌گذارد.

کنسرت رسییتال پیانو در چند شهر کشورمان بر گزار کردند که یکشنبه هفته گذشته پس از عبور از شهرهای شیراز و اصفهان و بندرعباس و تبریز به تهران هم رسید و فرهنگسرای نیاوران میزبان هنرنمایی دو جوان برگزیده فستیوال باربد بود.

در اولین دوره برگزاری این فستیوال داوری مرحله نهایی به اساتید خارجی واگذار شده بود که ضمن آنکه از وجود شائبه جهت‌گیری خاص در بین شرکت‌کنندگان و داورپها جلوگیری می‌کرد عاملی بود تا آنها را در پیشگاه داورپهای بین‌المللی مورد ارزیابی قرار دهد تا در این مجال مشخص شود توان این هنرجویان تا چه اندازه برای رقابت

جایزه تخصصی‌ای وجود داشته و هنرجویان این رشته کمتر فرصت زورآزمایی و محک در داخل کشورمان را داشتند. از این‌رو فرصت مغتنمی که این جشنواره برای پیانیست‌های جوان و بااستعداد کشورمان فراهم کرده

سوای شایستگی ایده‌اولیه (انحصار مسابقه به ساز پیانو) بایجاد انگیزه در رقابت، فصل جدی‌ای در حوزه موسیقی کلاسیک کشورمان را نیز گشوده است و همچنین نویدبخش دیده شدن جوانان در این عرصه است. چراکه جوایز این فستیوال رقابتی برای پس از برنده‌شدن به گونه‌ای انتخاب‌شده است که اندکی عرصه را برای برگزیدگان بازتر می‌کند و امکان مطرح‌شدن آنها را در فضای جدی فراهم می‌آورد.

دو سال پیش هنگامی که اولین دوره این فستیوال رقابتی در شهر شیراز بر گزار شد کمتر کسی فکر می‌کرد که دست‌اندر کاران آن حتی به وعده اعزام برگزیدگان به مستتر کلاس‌های خارج از کشور عمل نماید چه‌رسد به اینکه این فستیوال پیگیر وضعیت آتی و همراهی برگزیدگانش باشد.

اما نه تنها مستر کلاسها بر گزار شد و برگزیدگان رها نشدند و اعزام برگزیدگان به کشور فرانسه برای حضور در مستر کلاس کریستف بوکودجیان انجام شد بلکه امسال نیز برای پیانیست‌های برگزیده دوره اول تور



سینا باری، روزنامه‌نگار

برگزاری فستیوال رقابتی از هر منظر که بدان نگاه شود می‌تواند پیامدهای مثبت زیادی برای علاقه‌مندان موسیقی، موزیسین‌های جوان و حتی حرفه‌ای‌ها و غیر حرفه‌ای‌ها و علاقه‌مندان داشته باشد. از این‌رو هر فستیوال تخصصی و رقابتی حائز اهمیت بوده و اعتنا را در خود به‌صورت پیامد نزدیک و دور به همراه دارد. چرا که بهره‌مندی از برگزیدگان این گونه جشنواره‌ها برای تمام اهالی موسیقی از شنونده عادی گرفته تا گروه‌ها، تهیه‌کنندگان، مدیران هنری، رهبران ارکستر و آهنگسازان و... هر کدام را به نوعی فراهم می‌آورد. و از این جهت که روشن‌کننده وضعیت فعلی که در آن به سر می‌بریم و آینده و آتیه آن هنر است که نشان می‌دهد با این توان به کدام سو خواهیم رفت و کمابیش نحوه جهت‌گیری در آینده را نیز مشخص می‌کند نیازمند دقت و توجه بیشتری است.

جایزه دوسالانه پیانو باربد از محدود جوایز بخش خصوصی است که انحصار به رقابت در یک ساز تخصصی پرداخته. سازی که گاه و یا کمتر برای آن رقابت و